

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด  
เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

## คัมภีร์ใหญ่

สรุปทองคำและดอลลาร์วันที่ ๑๑ เมื่อวานนี้ ทองคำได้ ๑ บาท ดอลลาร์ได้ ๑๒๘ ดอลลาร์ เวลานี้ได้ดอลลาร์ที่จะเข้าคลังหลวงพร้อมกันกับทองคำนั้น ๑๓๓,๗๐๖ ดอลลาร์ รวมทองคำที่ได้แล้วทั้งหมด ๖,๐๕๐ กิโลกรัม รวมดอลลาร์ทั้งหมด ทั้งที่เข้าคลังหลวงแล้วและยังไม่ได้เข้าเป็นดอลลาร์ ๗,๓๓๓,๗๐๖ ดอลลาร์ เราไม่ได้เตือนเกี่ยวกับเรื่องทองคำ ไปหมุนตั้งแต่ทองคำ ๆ เลยไม่ได้พูดถึงเรื่องดอลลาร์เลย อย่าลืมว่าทองคำที่จะเข้ามอัคราวนี้ ๕๐๐ กิโลกรัม ดอลลาร์ต้องติดตามไป ที่ให้เหมาะที่สุดดอลลาร์ควรจะได้ ๓ แส่นดอลลาร์ เพราะคราวที่แล้ว ๆ มานี้ไม่ได้ ๓ แส่นดอลลาร์ นี้เราลืมไม่ได้พูดถึงเลย ฟังจะมาเริ่มวันนี้แหละ

นี่ก็ได้ดอลลาร์แล้วเวลานี้ ๑๓๓,๗๐๖ ดอลลาร์ เราก็พยายามที่จะให้ได้ ๓ แส่น ถ้าหากว่าไม่ได้จริง ๆ เงินไทยเรา ๒๑ ล้านนี่เราจะถอนออกมาซื้อดอลลาร์ไปเลยเทียว ไม่ควรที่จะมีแต่ทองคำไปโดดเดี่ยวคนเดียว เปลี่ยวมากน่าหวาดเสียว ต้องเอาดอลลาร์ติดแนบเป็นองค์กรก็ไปด้วย เราก็ลืมไม่ได้พูดนะ หมุนตั้งแต่ทองคำ ฟังมาระลึกได้เดี๋ยวนี้แต่ยังงั้นจะเอาละ คิดว่าไม่ควรจะให้ต่ำกว่า ๓ แส่น เพราะเรามีเงินอยู่ก้อนหนึ่งแล้ว ๒๑ ล้าน ที่เราถอนเงินไปทางโน้นให้ซื้อทองคำทั้งหมด แต่ทางโน้นซื้อแล้วเห็นว่าทองคำมันจะพอดีอยู่ เลยไม่ซื้อหมด เลยหักเงินไว้ ๒๑ ล้าน ๒๑ ล้านนี่ที่จะติดตามทองคำไปอีกด้วยการซื้อดอลลาร์เข้าไปตามกัน เราฟังระลึกได้

มันยุ่งมากจริง ๆ นะเรา ดอลลาร์ยังงั้นจะต้องติดตามไปละ เราคิดว่ามันควรจะได้ ๓ แส่นนะ เราหวังได้ เพราะจากนี้ไปถึงโน้นก็ยังมีอีกตั้งนาน ที่นี้เวลาระลึกได้แล้วอย่างนี้จะไปเรื่อยละนะ เตือนเรื่อยทีเดียว ให้ติดตามทองคำไปเลย ก่อนหน้าี่ระลึกไม่ได้นะ หมุนตั้งแต่ทองคำ ดอลลาร์เลยไม่ได้คิดอะไร ๆ ฟังมาคิดนี้ เห็นว่าทองคำจนจะถึงจุดหมายที่เราต้องการแล้ว เลยมาระลึกถึงดอลลาร์ได้ ที่นี้จึงคว่าเอาดอลลาร์ตามกันไป ยังไงก็ได้ ๓ แส่นละคราวนี้ ขาดเท่าไรเราก็เอาเงินของเราซื้อเลยให้พอ ๓ แส่น อันนี้คอยดูไปก่อน จากนี้ไปถึงโน้นยังมีอีกเดือนเต็มเลยนะ มันจะได้ไปเรื่อย ๆ แหละทั้งทองคำและดอลลาร์ จะได้ไปตาม ๆ กัน คือคราวนี้จะให้ได้ทองคำน้ำหนัก ๕๐๐ กิโล และดอลลาร์ ๓ แส่น ที่เราคิดไว้ตามปกติเป็นคู่เคียงกันไปนี่คิดไว้เป็นพื้นฐานเลย กะว่าจะให้

ได้ดอลลาร์สัก ๓ แสน จากนั้นมาแล้วระลึกดอลลาร์ไม่ได้เลย มีแต่ทองคำ ๆ ฟังมาระลึก  
ได้วันนี้แหละ จึงปลุกดอลลาร์ขึ้น นอนอะไรไม่ตื่น

เมื่อวานไปวัดธรรมอินทร์ แล้วไปโรงพยาบาล เอาของไปมอบโรงพยาบาล ก็ไม่  
ได้ให้อะไรเขาแหละ ไม่ค่อยมีอะไรจำเป็นนักเราก็บอกว่า เราขอผ่านไป ผ่านไปเพื่อจุดที่  
จำเป็น ๆ ซึ่งมีขวางหน้าอยู่ตลอด เพราะฉะนั้นเมื่อวานนี้จึงไม่ได้ช่วยอะไรทางโรง  
พยาบาลนายุง เป็นแต่เพียงเอาสิ่งของไปส่งให้แล้วก็ออกมาเลย ไปพูดถึงเรื่องจะโอนเงิน  
ไปให้วัดนาคำน้อย ซึ่งกำลังจะซ่อมกำแพงเวลานี้ เริ่มลงมือแล้ว เราจะรีบโอนเงินไปให้  
เพราะต่อจากนี้ไปเราจะไปโน้นไปนี้จะไม่มีเวลา จึงรีบโอนเสีย โอนทางนี้แล้วก็โอนทาง  
ภาคใต้ ทางพังงา กระบี่ นั่นก็โรงพยาบาล ก่อนที่เราจะออกเดินทาง อีกอย่างหนึ่งก็อาจ  
โอนไปหาคุณชายป่าเกี่ยวกับลาดยาว มี ๓ จุดที่จะต้องทำในระยะนี้

เมื่อวานเทศน์ที่กาฬสินธุ์ก็ได้ฟังแล้วไม่ใช่หรือ เมื่อเช้าเห็นเราออกจากโน้นมา  
ขึ้นรถมาไม่ทราบยังงั้นตุ้มตามลงเลย ตุ้มตามลงมามาถูกจิ้งหะพอดิ มาอะไร ดูเอา พอดิ  
แล้วเปิดเลยเรา (ตามไปฟังเทศน์ท่านอาจารย์ที่วัดดงเมือง ครบเครื่องพอดิ) โหย วัดดง  
เมือง ครั้นเวลามันไปได้ ไปได้ของไม่เป็นท่ามา ไปพูดอะไร ๆ ก็ไม่รู้ละนะ ไปโดนเอาที่  
มันฝังอยู่ในนี้มา คิดดูซิตั้งแต่วันบวช ๗๐ ปีใช้ไหมละ มันฝังออกวันนั้น มันมาสัมผัสวัน  
นั้นออกปั๊บปั๊บเลย

คือไปกาฬสินธุ์ พุดไปพุดมา นี่มันก็อยู่ในนี้มาได้ ๗๐ ปี ตั้งแต่บวชแล้วระลึกกัน  
ไม่ได้เพราะไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะระลึกว่างั้นเถอะ มันผ่านไปเหยียบไปเหยียบมา พอดิผ่าน  
มากาฬสินธุ์ตอนคืนวันนั้น วันนั้นพุดไปพุดมาเลยไปโดนนั้นเข้ามา มันก็ออกมาเลย พวก  
หมอลำสอย คือทางภาคอีสานเขาเวลาลำจบลงปั๊บ เขาขึ้นแทรก ๆ คือจบแต่ละพัก ๆ ที่  
เขาลำไป ๆ แล้วจบพัก เรียกว่าหายใจใหญ่ นั่นละพวกนี้มันก็ขึ้น กองที่คอยแอบ เรียกว่า  
กองสอย มันจะขึ้นตอนนั้น โหย นำขบขันดินะเวลาเขาสอยนำฟังนะ นี่เราจำไม่ได้ มันก็มี  
เท่านี้ละที่เอาออกมา นี่ แต่ก่อนจำได้มาก ๆ มันก็ ๗๐ ปีจะเอาอะไรมาเหลือ ไม่ใช่สิ่งที่  
เราไปเกี่ยวข้องกับมัน มันก็ติดของมันอยู่ชั้น วันนั้นถึงได้ออกเรื่องราวมัน

นี่เราไม่พุด พวกนี้มองดูหน้าไหนหน้ามันไม่มีวาสนาพอจะฟัง ใครจะสมควรกับนี้  
อันนี้มันต้องคนมีวาสนามันถึงได้ฟัง ใครไม่มีวาสนาไม่ได้ฟัง พอเขาลำหยุดปั๊บ ไอ้พวก  
กองสอยมันจะขึ้นปั๊บ ๆ แล้วคนก็หัวเราะกันลั่นทุกที คือมันมีแต่เรื่องชั้น ๆ นะ ออกมา  
สอยเอาแต่เรื่องชั้น ๆ ให้คนได้หัวเราะกันลั่น ๆ เวลาพวกหมอลำเขาลำจบ พักหายใจ

เลือกใหญ่หนึ่ง นั้นละกองสอยมันขึ้นตอนนั้น หัวเราะกันลั่น ๆ อันนี้เราก็ได้ยินเขาสอย เราก็ได้ฟังล่ำเหมือนกันนี่วะ

พอเขาจบลงไป ฟังพวกนี้ละ พอล่ำจบไปนี่ สอย ๆ เขาขึ้นนะ สอย ๆ เฒ่าชิตาย บายของผัวนึกว่าแม่หัวลูก มา ๆ แม่ชิต้มผ้าให้ มันจะบ่ขบขันที่ไหน มันเป็นแต่อยากหัว นี่ละขึ้นที่ใครคนถึงหัวเราะลั่น คือมันขึ้นแนวคนบ่คิดบ่อ่าน (หลวงตาคะ ตอนหลวงตาขึ้นที่กาฬสินธุ์ตั้งกว่านี้ เพราะเขาฟังภาษาลาวรู้ ทางนี้ฟังไม่เป็น) มันเป็นอย่างงั้นโลกอันนี้ เขามีของเขาแทรกของเขาไปอย่างงั้น ระยะนี้ดูไม่ค่อยมีล่ำ เจียบ ๆ ทางภาคอีสาน แต่ก่อนมีงานอะไร เห็นมีล่ำมีอะไร เดียวนี้เจียบ ๆ เราก็ไม่เคยสนใจกับมันว่ามีงานหรือไม่มีงาน ก็ไม่ทราบว่าจะเจียบหรือไม่เจียบ ไอ้โลกธรรมตามันไม่เจียบแหละ ไม่เห็นมาแสดงต่อหน้า ตั้งแต่บวชมานี้ก็ไม่ค่อยได้เกี่ยวข้องกับเรื่องเหล่านี้เลย แม้แต่อยู่ภาคอีสานก็ไม่เคยไปเกี่ยวข้อง

เมื่อวานทูลกระหม่อมท่านก็มา ท่านจะมาเรื่อย ๆ ครั้งก่อนมาบวกกันกับเรื่องอื่นบ้าง คือภาวนาบวกกับเรื่องอื่น มาคราวนี้มีแต่เรื่องภาวนาล้วน ๆ มากี่เล่าเรื่องภาวนาให้ฟัง ท่านภาวนาเอาจริงเอาจังมาก ไม่มีลดมีละ งานการขนาดไหนถึงเวลาที่จะเอา ต้องถือเป็นการจำเป็นอย่างยิ่ง ปล่อยหมดเลย ภาวนาไม่หยุด เก่งนะ ทำทุกวันภาวนา ทุกอย่างในเรื่องด้านธรรมะ ถึงเวลาของท่าน ปล่อยงานหมดแล้วท่านจะเข้าหาทางด้านธรรมะล้วน ๆ เลย นั้นจริงจางอย่างงั้นนะ ฟังซิ นี่ละทำอะไรให้มีจริงมีจัง ถึงทำวาระไหนให้เป็นไปเลย ๆ มันก็เป็นผลขึ้นมา

อย่างทูลกระหม่อมพูดเมื่อวานนี้น่าฟัง มานี้ก็ตั้งหน้ามาโดยเฉพาะ มาเรื่องภาวนาเวลาจะไปนี่ยังบอกว่าอาทิตย์หน้าจะมาอีก แต่จะมาก็จะต้องโทรมาถามดูเสียก่อน ว่าเราอยู่หรือไม่อยู่ เพราะเราไม่ค่อยแน่นอนนัก เดียวไปนั่นไปนี่ ในวันที่ ๑๔ ก็จะไปบ้านโพนแล้วไปค้างที่นั่นคืนหนึ่ง วันที่ ๑๕ กลับมา มาค้างคืนที่นี่ วันที่ ๑๖ ออกเดินทางไปอีกเผาศพทั้งนั้นแหละ เราไม่แน่เรื่องการอยู่การไปเอาความแน่นอนไม่ได้ แต่ท่านก็บอกไว้ว่าท่านจะมาอาทิตย์หน้า มาเกี่ยวกับเรื่องนี้แหละ

เราจึงได้รู้พื้นภาวนาขึ้นมา ให้บรรดาพี่น้องทั้งหลายชาวพุทธเราได้ทราบทั่วถึงกัน เพราะหลักใหญ่ของพุทธศาสนาที่เลิศเลอประกาศก้องมาได้ ๒,๕๐๐ ปีกว่านี้แล้ว มาจากภาวนานะ มีพระพุทธเจ้าเป็นพระองค์แรก เป็นศาสดาขึ้นมาด้วยการภาวนา ร้อยเปอร์เซ็นต์ เกิดขึ้นมาด้วยการภาวนา เกิดเป็นพระพุทธเจ้าขึ้นมาจากการภาวนา สงฆ์ สร

ณิ คจฺฉามิ ของพวกเรา คือพระสงฆ์ที่เป็นสฺรณะของพวกเราเกิดขึ้นจากการภาวนา นี่เรียกว่าร้อยทั้งร้อย พระพุทธเจ้าร้อย พระสาวกทั้งหลายร้อยเปอร์เซ็นต์ เกิดขึ้นจากการภาวนาทั้งนั้น

บรรดาลูกเต่าหลานเหลนที่สืบทอดกันมาที่มีเหลือมาทุกวัน ๆ นี่ก็มาจากหลักภาวนา ที่นี้การภาวนาค่อยร้อยหรือลงไป ๆ ศาสนาก็เริ่มจืดไป ๆ จางไป กิเลสรุมล้อมเข้า ๆ รุมล้อมเข้าไปเรื่อย ๆ ศาสนาก็เลยจะกลายเป็นศาสนาประเพณี ถ้าไม่มีหลักภาวนาเป็นตัวยืนสำคัญแล้ว เรื่องเหล่านั้นมันก็สักแต่ว่าเป็นประเพณี การทำบุญให้ทานอะไร ๆ นี้ก็กลายเป็นประเพณีไปเลย เพราะไม่มีแม่เหล็กอยู่ข้างในเป็นเครื่องดึงดูด หรือเตือน ที่นี้เมื่อมีภาวนาแล้ว ผู้ภาวนาทำไปเท่าไร ก็ความดีความชั่วมีอยู่ด้วยกัน ธรรมกับกิเลสมีอยู่ในใจดวงเดียวกัน แล้วแต่เราจะค้ำชูเชี่ยชุดคั้นหาอันใด จะเจอขึ้นมา เพราะเป็นของมีอยู่ด้วยกัน

แต่ในสมัยปัจจุบันนี้ส่วนมากต่อมาก ว้างั้นเลย โลกหมุนหาตั้งแต่กิเลส เพราะฉะนั้นจึงได้ผลขึ้นมาเป็นความทุกข์ร้อนทั่วหน้ากัน โลกกว้างแสนกว้างกิเลสทำงานกระจายไปหมด ด้วยพินด้วยไฟเผาไหม้ทุกแห่งทุกหน อะไรก็ตามถ้ากิเลสแสดงตัวขึ้นที่ไร ไม่ว่าจะสัตว์ว่าบุคคล แม้แต่ไก่อังไล่ตีกันเห็นไหม นั่นกิเลสกำเริบ ไก่ไล่ตีกันเราเห็นไม่ใช่หรือ สัตว์ไล่กัดกันอะไร ๆ คนทะเลาะกัน อย่างน้อยทะเลาะกัน มีแต่เรื่องกิเลสออกทำงาน ๆ ทั้งนั้น ธรรมไม่ได้ออก ถ้าธรรมออก อยู่ที่ไหนสงบเย็น อยู่คนเดียวก็เย็นภายในใจ นี่จิตตภาวนาออกทำงาน อยู่คนเดียวก็เย็น เกี่ยวข้องกับหมู่กับเพื่อน มีแต่เรื่องความร่มเย็นมาประสานกัน

คนนั้นออกมากก็เป็นธรรม คนนี้ออกมากก็เป็นธรรม บวกกันไปเรื่อย ๆ มีแต่ความดีซึ่งเป็นธรรมล้วน ๆ ด้วยกันแล้วผาสุกร่มเย็น ๆ นี่ละธรรมไปที่ไหนเย็นไป ๆ เย็นเพราะเหตุนี้เอง ออกจากใจ ออกจากใจที่ผู้บำเพ็ญภาวนานี้เป็นอันดับหนึ่ง เวลาออกมาแล้วคุยกันนี้ลืมนเวลาเวลา เหมือนกันกับที่เขาคุยกันเอิกเกริกเฮฮาเล่นไฟเล่นโป นี่ไม่มีเวลาเวลานะ ลืมทศีลิมแดน ที่นี้ธรรมะเข้าเทียบกันปั๊บ เป็นร้อยเปอร์เซ็นต์เหมือนกัน พอเข้าทางด้านภาวนาก็ลืมนวันลืมนคืนเหมือนกัน เวลาคุยธรรมะธัมโมกัน องค์กรนี้ก็ภาวนา องค์กรนั้นภาวนาหาแต่ธรรมใส่หัวใจ เวลามาถึงกันแล้วกระจายออกมา องค์กรนี้ได้ภาวนาเป็นอย่างนั้น ๆ อยู่ในสถานที่นั้นภาวนาเป็นอย่างนั้น สถานที่นี้ภาวนาเป็นอย่างนี้ ส่วนมากมักจะ เป็นป่าเป็นเขา ที่บำเพ็ญสะดวกของนักภาวนา

ท่านออกมาจากป่าจากเขา เช่น พระกรรมฐานนี่ พอออกมาแล้ว มีครูอาจารย์เป็นจุดศูนย์กลางด้วยแล้วยิ่งฟังเพลินไปเลย องค์นั้นมาก็เล่าให้ฟัง ภาวนาอย่างนั้น ๆ องค์นี้ภาวนาเป็นอย่างนี้ ๆ องค์นั้นเป็นอย่างนั้น นี่ธรรมะกระจายออกมาแล้ว ครูบาอาจารย์ก็กระจายออกไป ที่นี้ต่างคนต่างผลิตต่างเพลิน ความรู้ความเห็นในธรรมนี้กว้างขวางมากนะ ไม่ได้คับแคบตีบตันเหมือนกิเลส กิเลสนี้รู้มากเท่าไรยิ่งคับแคบตีบตันบีบหัวใจเจ้าของเข้าไป ๆ ให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวาย

ถ้าธรรมะนี้ ถึงจะตัวเท่าหนูก็ตาม ธรรมะอยู่ในใจ ใจไม่ใช่หนู ธรรมะไม่ใช่หนู กระจายออกไปนี้จำไปหมด เย็น อยู่คนเดียวทั้งวันก็เพลิน เพลินอยู่ในนี้ ไม่ได้ดูดินฟ้า อากาศ มีด แฉ่ง อะไรระ มันทากเป็นอยู่ภายในจิต นี่ละธรรมกับใจ ความดีกับใจติดกันแนบสนิท เย็นตลอด เช่นเดียวกับคนที่มีความซื่อสัตย์หัวใจ อยู่ไหนร้อนเป็นไฟ อยู่คนเดียวก็ร้อน ไปหาเพื่อนหาฝูงก็ร้อน ระบายออกไปสู่กันฟังก็เผาไหม้กันไป ร้อนตาม ๆ กันไป เรื่องของกิเลสคือไฟ เรื่องของธรรมคือน้ำดับไฟ เวลากระจายออกไปนี้เย็น ๆ

ดังที่พูดตะกั๊วนี้ พระกรรมฐาน นี่ละเป็นหลักใหญ่ เวลาท่านมาคุยกันนี้ลืมเวลาเวลา เพลินในธรรม ในความรู้ความเห็นของแต่ละองค์ ๆ ออกมานี้เป็นคติ ๆ คือองค์หนึ่งรู้อย่างหนึ่ง ไม่ได้รู้เหมือนกันไปหมดนะ องค์หนึ่งหนักในทางหนึ่ง องค์หนึ่งหนักทางหนึ่ง รู้ทางหนึ่ง ยิ่งเวลามาสนทนากันแล้วมีตั้งแต่ธรรมล้วน ๆ ดีด้วยกันหมด ใครจะรู้ทางไหนด้านใดก็ดีด้วยกันหมด นี่เพลินทีเดียว พอพูดอย่างนี้เราก็ระลึกได้ ตอนนั้นท่านสิงห์ทองไปภาวนาอยู่ในภูเขาทางจังหวัดมุกดาหาร กลับมานี้มาคุยกัน ศาลาหลังเล็ก ๆ สองต่อสองนะ ตั้งแต่สองทุ่มนั่นนะ ศาลาหลังเล็ก ๆ อยู่หน้าศาลานี้

คุยตั้งแต่สองทุ่ม ชัดกันเสียจนกระทั่งตี ๔ ฟังซิ สองคนเท่านั้นนะ เอากันอยู่นั้นแล้วเราไปดูนาฬิกา โอ้ตาย นาฬิกามันตี ๔ แล้ว ตอนนั้นเป็นเดือนมิถุนา ตี ๕ มันสว่างแล้วใช้ไหมล่ะ นี่ตี ๔ มันจะสว่างแล้ว ไป ๆ ปูบปั๊บลุกขึ้นเลยเราก็ดี คราวได้ยามเราก็ไปเลยไม่พูดอะไรละก็มองดูนาฬิกามันบังคับแล้ว จะสว่างแล้วนี่ไป สองคนเท่านั้น พอถึงกุฏิแล้วไม่ได้คิดว่าจะนอน จากนั้นไปมันปวดเส้น เรายืดเส้น โอ้เราเสียท่าเพราะการยืดเส้นที่ไร่นั้นละนะ ยืดเส้นทางนั้นยืดเส้นทางนี้ พอเส้นครั้งสุดท้ายนั้นนอนหงายยืดเส้นหงายไปเลย หลับตลอด ฟาดเสียจนกระทั่งท่านสิงห์ทองไปบิณฑบาตในหมู่บ้านกลับมาแล้วเข้าไปปลุก ยังไม่ตื่นนะนั่นนะ ตัดเส้นยังไม่หยุดเลย ไปสะกิดตีนปั๊บ เหว ว่าไง พระบิณฑบาตแล้วหรือ ว่างั้นนะ พระบิณฑบาตแล้วหรือ บิณฑบาตกลับมาแล้ว โอ้ย ตาย นี่เห็นไหมบทเวลามันเพลิน เพลินในการคุย ออกไป หลับก็หลับเพลินไปเลยลืม

นี่พูดถึงเรื่องการภาวนาสัมวันสัมคินนะ ตั้งแต่สองทุ่มถึงตี ๔ คู่กันเพลิน นี่ละอำนาจของการปฏิบัติธรรม ถ้าลงธรรมได้เข้าสัมผัสใจทุกสิ่งทุกอย่างนี้จะปรากฏมีรสชาติขึ้นมาแปลกประหลาดอัศจรรย์ มีสาระขึ้นมาในตัวของเรานะ ที่เราอยู่ธรรมดา อะไรจะมีทวามเมฆก็ตามเถอะ มันไม่ได้มีปรากฏเป็นสาระอบอุ่นอะไรภายในจิตใจ เหมือนธรรมภายในใจนะ สิ่งเหล่านั้นเราก็อาศัยเขาไปชั่วกาลเวลา แยกไปก็ เอ้อ มีนั่นมีนี่ ออกจากนั้นมาแล้วมันก็เป็นความร้อนอยู่ภายในใจเป็นประจำ ต่างกันเรื่องภายนอกกับเรื่องภายใน พอธรรมได้เริ่มเข้าสัมผัสใจมากขึ้น ยังมีหลักเกณฑ์แห่งความสงบร่มเย็นเข้าไปเรื่อย ๆ แล้วอยู่ที่ไหนเย็นไปหมด

อะไรไม่ยุ่งข้างนอก มีแต่อันนี้สบายทั้งวันทั้งคืน ยิ่งจิตหม่นเข้าธรรมะมากเท่าไร โลกนี้มันประหนึ่งว่าเหมือนไม่มีไปแล้วนะ มันปล่อยเข้ามา มันจิตมันจางไปหมด หนุ่นเข้ามา ๆ มีคุณค่ามีราคา ดูดเต็มอยู่ภายในใจดวงเดียว ๆ เท่านั้น ธรรมะเป็นอย่างงั้นนะ เกิดขึ้นจากการภาวนา ไม่ใช่เกิดขึ้นจากอะไร เราเรียนตำรับตำรา เรียนเพื่อจะปฏิบัติต่อจิตใจนะ แต่เรียนแล้วมันไม่สนใจละชิ เลยมันกลายเป็นนอนแทะกระดาษไปเสียหมด มีแต่ความจดความจำเต็มปาก แต่หัวใจมีแต่กิเลสเต็มหัวใจ ธรรมะแห้งผาก มันก็ร้อนละชิ มีแต่กิเลส กิเลสอยู่ที่ไหนร้อนที่นั่น ธรรมะอยู่ที่ไหนเย็นที่นั่น นี่ละเกิดขึ้นจากการภาวนา นะ ความสงบร่มเย็น เพราะฉะนั้นท่านจึงสอนให้ภาวนา

ผู้ภาวนาจะเป็นฆราวาสญาติโยม จิตไม่มีเพศ เหมือนกันหมด ดีชั่วรู้เหมือนกันหมด ที่นี้ใครมีการภาวนา เมื่อทำไปทำมา ต่างคนต่างชวนชวาย ธรรมมีอยู่ หากเจอกันจนได้ในวันหนึ่ง มีจนได้นั้นแหละ ทั้ง ๆ ที่วันนั้นวันนั้นเราไม่เห็น บทเวลาจะเจอนี้ผิงขึ้นมาเลย ถูกช่อง โอกาสเหมาะสมบีบขึ้นได้เลย สว่างจ้าขึ้นมาภายในใจ ตั้งแต่บัดนั้นมา จิตจะไม่เป็นอย่างงั้นอีกก็ตาม เป็นแล้วผ่านไปแล้ว แต่อารมณ์ที่ผิงจิตด้วยความแปลกประหลาดอัศจรรย์ในขณะที่ภาวนา จิตเป็นอย่างนั้นไม่ถอนนะ การทำทุกสิ่งทุกอย่างของผู้มีจิตตภาวนาเป็นเครื่องดูดดื่มแล้วหน้าที่การงานทุกอย่างจะราบรื่น มีหลักมีเกณฑ์

การทำบุญให้ทานก็พิถีพิถันพิจารณาวัตถุประสงค์ของตน แล้วการทำงานอะไร ๆ นี้สติจะคอยเตือนเสมอ ทำงานนี้เป็นขั้นเป็นอัน เป็นหลักเป็นเกณฑ์ ไม่เร่ ๆ ร่อน ๆ นะ คนที่มีภาวนาจึงต่างกันมาก ไปทำหน้าที่การงานทางโลก ธรรมะก็อยู่ในใจจะคอยสอดส่อง จะคอยดู ผิด ถูก ชั่ว ดี จะคอยเตือนตลอด นี่ละหลักของการภาวนา เตือนไปได้หลายแบบนะ ถ้าใจมีหลักขึ้นไปทางด้านภาวนา เรียกว่าหน้าที่การงานไม่ค่อยผิดพลาด

ไม่ค่อยเสีย คนไม่ค่อยเสียถ้ามีการภาวนา หลักของการภาวนาจึงเป็นของสำคัญประจำใน พุทธศาสนาของเรา ถือเป็นชั้นเอก พุทธศาสนาอยู่ที่ภาวนา

นั่นละอยู่ตรงนี้ จึงอยากให้พี่น้องทั้งหลายได้บำเพ็ญภาวนา ถึงมันไม่เป็นก็ตาม การภาวนาท่านบอกมีอานิสงส์มากกว่าอย่างอื่น จะเป็นไม่เป็นก็ตาม ขวนขวายหาอยู่นี้ ไม่เป็นก็เพื่อจะเป็น ผลก็เกิดขึ้นวันละเล็กละน้อย ถึงจะปรากฏสิ่งอัศจรรย์ไม่อัศจรรย์ แต่ ธรรมที่เกิดขึ้นจากการบำเพ็ญของเราเข้าไปใจอยู่ตลอด ๆ ต่อไปมันก็เจอได้ นี่ละการ ภาวนาจึงเป็นของสำคัญมากที่สุดที่เดียว ใครไม่เคยได้ภาวนาคอนคนนั้นก็ไม่เคยเห็นความ แปลกประหลาด และไม่เคยมีสาระในตัวเลย เอาอะไรมาโปะเข้าไปมากน้อยเท่าไรไม่มี สาระ ว่าให้มันจ้ง ๆ อย่างงี้เลย เพราะจิตเป็นผู้รับทราบทุกสิ่งทุกอย่าง ทั้งดีทั้งชั่ว สาระ และไร้สาระ จิตจะเป็นผู้รับทราบทั้งหมด

เมื่อสิ่งเหล่านี้เข้ามาบรรจุกับจิต จิตจะไม่ทราบได้ยังไง ว่าเป็นสาระหรือไม่สาระ ช่างนอกเป็นสาระ ช่างในเป็นสาระ อะไรเป็นสาระกว่ากัน มันจะรู้ทันที ๆ เลย นั่นละการ ปฏิบัติตัวเอง เราจึงได้เตือนเสมออยากให้พี่น้องทั้งหลายชาวพุทธเราภาวนา เมื่อจิตใจมี ความสงบร่มเย็น ตัวของเรา ครอบครวัของเรา ก็เย็น ในวงเพื่อนฝูงก็เย็น ต่างคนต่างสนใจภาวนา เลยมีตั้งแต่คนสงบร่มเย็นไปตาม ๆ กัน สนใจในอรรถในธรรมไปตาม ๆ กัน การทะเลาะแทบไม่มี นั่นเห็นไหม ธรรมเข้าไปที่ไหนจะประสานเข้าไป ๆ เลย ถ้ากิเลส เข้าไปที่ไหนเผาไปเลย นั่นคนมีภาวนาจึงเป็นผู้ประสานทั้งจิตใจตัวเองและคนอื่นได้เป็น อย่างดี

การภาวนามันเลิศเลอขนาดไหน ที่ได้ธรรมมาเทศน์สอนพี่น้องทั้งหลายนี้เอามา จากไหน ก็เคยพูดแล้วไม่ใช่หรือ ถ้าว่าเรียนหนังสือก็เรียนจบป.๓ เวลาไปเรียนธรรมะนี้ ไม่มีประมาณ วันนี้เปิดเสียให้ชัดเจน เรียนธรรมะนี้เรียนไม่มีประมาณ ทางโลกทางธรรม แทรกเข้ามาเป็นคติเครื่องเตือนกันไปเรื่อย ๆ มันก็กว้างออก ๆ เรียนธรรมะ ถ้าพูดถึง เรื่องธรรมะพระพุทธเจ้า พระไตรปิฎกเราค้นไปหมดนั่นแหละ หากไม่มีการสอบเป็นชั้น เป็นภูมิ ชั้นภูมิก็มีแต่นักธรรมตรี นักธรรมโท นักธรรมเอก มหาเปรียญเท่านั้นเอง นอก นั้นที่กว้างกว่านี้มากมาย เราเรียนผ่านไปแล้วแต่ไม่ได้สอบ ที่นี้ประมวลมาทั้งหมดนี้มา เข้าที่จุดไหนที่เป็นที่บรรจุแห่งธรรม จะเรียนมามากน้อยที่ไหน ที่บรรจุแห่งธรรมอยู่ที่ จิตตภาวนา

จิตตภาวนาเวลาได้ปรากฏขึ้นมาแล้วก็เริ่มตั้งแต่ความสงบ พอจิตสงบนี้จิตรวม ความรู้เข้ามา รวมพลังแห่งความรู้เข้ามา รวมพลังแห่งความฉลาดเริ่มเข้ามา จิตมีความ

แน่นอนว่ามันคงเข้าไปเท่าไร ๆ ยิ่งเพิ่มความแน่นหนามั่นคงของจิตด้วยความเฉลียวแยบคายในเหตุการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น ๆ ภายในใจนี้ะ จากการปฏิบัติไม่ใช่จากการเรียนมาทีนี้จากนั้นก็ปฏิบัติเข้าไปหมุนเข้าไป ๆ รวมแล้ววกิเลสเป็นตัวปิดบังความรู้ทั้งหมด ถึงจะกว้างขวางขนาดไหนโลกธาตุกว้างขนาดไหนกิเลสปิดให้อยู่ในหัวใจ บีบหัวใจให้เป็นทุกข์อีกด้วยนะ พอเปิดกิเลสออกด้วยจิตตภาวนา กิเลสจางไป ๆ จิตนี้จะค่อยแสดง ความสว่างงามออกมา ๆ สิ่งไม่เคยรู้ ๆ แล้วรู้กระจายออก ๆ พอกิเลสเปิดออกจางออกทางนี้ออกเพราะจิตนี้เป็นนักรู้ แล้วจิตมีธรรมเข้าด้วย รู้ของจิตธรรมดากับรู้ธรรมเข้าระดับจิตแล้วมันรู้แปลกต่างกันนะ

ที่นี้มันก็ค่อยรู้ ออก ๆ สิ่งใดไม่เคยรู้เคยเห็น อย่างที่ว่าบาปบุญ เราคิดนอก ๆ แต่ก่อน ที่ว่าบาป บุญ ๆ ว่ามีอยู่ที่ใด ๆ เหมือนหนึ่งว่ามีที่บรรจุของบุญและบาปใช้ไหม เวลาภาวนาเข้าไปแล้วอยู่ที่นี้ นั่นเห็นไหม มันไปรู้ที่นี้เห็นที่นี้แล้วจะไปหาที่ไหนละ พระพุทธเจ้าท่านบอกบาปมี บุญมี พระองค์เห็นแล้วอยู่ในพระทัยพระองค์ แล้วอยู่ในสัตว์โลก แล้วอยู่ในที่ทั่ว ๆ ไป เต็มไปหมด เห็นแล้วทั้งบาป ทั้งบุญ มาสอนด้วยความรู้จริง เห็นจริงอย่างนี้ จากนั้นมาปฏิบัติ ก็บรรจุสิ่งเหล่านี้เข้ามา ๆ อะไรแยบออกมาบาปหรือบุญมันรู้ทันที ไม่มีได้ยังงี้ก็ผู้ผลิตบาปผลิตบุญผลิตอยู่ที่หัวใจเราทุกวัน แล้วลบล้างมันได้ยังงี้ว่าจะไม่มีบาปมีบุญ ไม่มีสุขมีทุกข์อยู่ในหัวใจสัตว์ ตัวเองเป็นผู้ผลิตขึ้นตลอดเวลาไม่ดีก็ชั่ว เป็นอย่างนั้นอยู่ตลอดเวลา

ออกจากนี้ก็กว้างขวางออกไป ยิ่งออกทางด้านปัญญานี้ยิ่งเบิกยิ่งกว้างออกไป ไม่คิดไม่คาดไม่ฝัน หากเจอหากเห็น เจตตรงไหนหายสงสัย ๆ ตลอดไปเลย กว้างออก ๆ กิเลสมีมากมีน้อยก็รู้กันละกัน ๆ ทั้งกิเลสภายในทั้งสภาวะภายนอกที่ควรจะรู้จะเห็นมันจะรู้จะเห็น กิเลสภายในนี้จะมีหนักเบาอย่างน้อยมันจะรู้จะเห็น ละของมันไปเรื่อย ๆ ด้วยสติปัญญาที่ฉลาดแหลมคมขึ้นไปทุกวันเพราะการอบรม นี่ละเรื่องธรรมออกจากจิตล้วน ๆ นะ ที่นี้เวลาปฏิบัติไป ๆ ยิ่งเบิกกว้างออก ๆ ฟาดกิเลสขาดสะบั้นไปหมด อะไรมาปิดวะ นั่นที่นี้ คัมภีร์ไหนนะ นั่น คัมภีร์พระพุทธเจ้าคือพระจิต ออกจากนั้นหมด ไปเป็นพระไตรปิฎกออกจากพระจิตของพระพุทธเจ้านั้นะ ออกจากพระทัยของพระพุทธเจ้าไปเป็นคัมภีร์ทั้งหลาย คัมภีร์ใหญ่จริง ๆ คือพระทัยของพระพุทธเจ้า พระสาวกทั้งหลายเป็นคัมภีร์ใหญ่

ที่นี้เมื่อเวลาบำเพ็ญให้เต็มนี้แล้ว มันก็ออกได้รู้ได้ตามภูมิของตนด้วยกันทุกคน นั่นแหละ นี่ละธรรมนี้ธรรมทั้งแก็กิเลส ชำระความทุกข์ทั้งหลายให้กระจายออกไป ๆ จน

กระทั่งไม่มี สิ่งสมความดีให้เด่นดวงขึ้นมา ก็เป็นจิตที่อัศจรรย์ขึ้นมาจากจิตตภาวนา พวกกันเข้าใจไหมล่ะ เราพูดย่อ ๆ อย่างที่เราพูดอยู่นี้แหละ เราก็เรียนจบแค่ ป.๓ สอนพี่น้องทั้งหลายมา เฉพาะอย่างยิ่ง นำพี่น้องทั้งหลาย ๕ ปี ไปเทศน์ที่ไหนบ้างฟังซินะ ๔-๕ ปีนี้ไปเทศน์ที่ไหนบ้าง นับเป็นกัณฑ์ ถ้าไปเรียนตามคัมภีร์ก็หมดกัณฑ์ไม่รู้แหละ นี่เรียนคัมภีร์หลวงคัมภีร์ใหญ่ละซิ ได้เอามาสอนพี่น้องทั้งหลาย ไม่ได้ประมาทพูดตามหลักความจริง ได้สอนที่นี่ ออกจากที่นี่ การเทศน์ว่าการไม่ไปทางโน้น ออกจากนี้หมุนจากนี้เลย มีอยู่ที่นี้หมดแล้วทั้งบาป บุญ คุณ โทษ ทุกสิ่งรวมอยู่ที่นี่ เป็นที่บรรจุของสภาวะธรรมทั้งมวลอยู่ในนี้หมด เปิดออกจากนี้เปิดออกไปจะเปิดเท่าไร สมควรที่จะเปิดออก หนักเบาเล็กน้อยไม่ต้องบอกจะเป็นขึ้นมาเอง ๆ เมื่อไม่สมควรดึงออกก็ไม่ออก ธรรมะพระพุทธเจ้าเป็นอย่างนั้น อยู่ในความพอดี ให้พากันจำเอานะ

นี่ละจิตตภาวนา พระพุทธเจ้า พระสาวกทั้งหลายที่ว่าแตกฉาน แดกฉานในหัวใจนะ ไม่ได้ไปแตกฉานดินฟ้าอากาศ แดกฉานที่หัวใจ เมื่อปฏิบัติลงไปเจ้าของจะรู้ภูมินิสัยวาสนาของเจ้าของเองไม่สงสัยละนะ หากเป็นขึ้นในใจนี้ละ วันนี้เทศน์จิตตภาวนาให้ท่านทั้งหลายได้เอาไปพิจารณา ความเลิศเลอที่สุด จนกระทั่งกิเลสขาดสะบั้น ไม่มีอะไรเลิศเลอยิ่งกว่าจิตของท่านผู้บริสุทธิ์จากกิเลสนี้ไปได้เลย อยู่ที่จิตตภาวนานะ เอละวันนี้พูดเพียงเท่านี้ละ

ชมถ่ายทอดสด ธรรมะหลวงตาวันต่อวัน ได้ที่

[www.luangta.com](http://www.luangta.com) หรือ [www.luangta.or.th](http://www.luangta.or.th)